
Spis treści

Podziękowania	11
---------------------	----

CZĘŚĆ I

PODSTAWOWE ZAGADNIENIA W BADANIACH NAD POSTAWAMI	13
---	----

Rozdział 1

Co to jest postawa i dlaczego jest czymś ważnym?	15
--	----

Co to jest postawa?	17
Dlaczego ludzie mają postawy?	18
Organizowanie wiedzy oraz regulowanie zbliżania się i unikania	19
Wyższe potrzeby psychologiczne	20
Badania dotyczące funkcji postaw	21
Dlaczego bada się postawy?	25
Ogólny zarys niniejszej książki	28
Streszczenie rozdziału	29
Ćwiczenia	30
Przypis	30
Lektura uzupełniająca	30

Rozdział 2

Pomiar postaw	32
---------------------	----

Pojęcie pomiaru	33
Pomiar bezpośredni	35
Procesy związane z odpowiadaniem na pytania	35
Narzędzia do bezpośredniego pomiaru postaw	39
Motywowane zniekształcenia odpowiedzi. Jak sobie z nimi radzić?	42
Skąd wiemy, czy pomiar jest dobry?	44
Rzetelność	45
Trafność	46

Pomiar pośredni	47
Ukryte miary postaw	47
Miary niereaktywne	49
Jakie rodzaje miar postaw stosują zwykle badacze?	52
Postawy utajone: teoretyczne argumenty za pośrednim pomiarem postaw	53
Poprzedzanie i „prawdziwe wskaźniki”	54
Test skojarzeń utajonych	56
Streszczenie rozdziału	58
Ćwiczenia	59
Przypisy	60
Lektura uzupełniająca	60

Rozdział 3

Poza wartościowaniem: struktura i siła 61

Wewnętrzna struktura postaw	62
Biegunowość postaw	63
Wymiary i komponenty	66
Agregowanie komponentów	68
Spójność	71
Struktura związków między postawami	73
Siła postawy	76
Uwagi końcowe	78
Streszczenie rozdziału	79
Ćwiczenia	79
Przypisy	80
Lektura uzupełniająca	81

CZĘŚĆ II

SKĄD SIĘ BIORĄ POSTAWY? 83

Rozdział 4

Natura i wychowanie jako źródło postaw 85

Wpływy genetyczne	86
Postawy mogą być nabywane	90
Sama ekspozycja	90
Warunkowanie i naśladownictwo	92
Uczenie się na zasadzie styczności bodźców	92
Uczenie się wskutek wzmocnienia	95
Uczenie się przez obserwację	97
Końcowe uwagi	99

Streszczenie rozdziału	99
Ćwiczenia	100
Przypisy	100
Lektura uzupełniająca	101

Rozdział 5

Postawy jako tymczasowe konstrukcje 102

Wpływ kontekstu na wydobywanie z pamięci informacji potrzebnych do konstruowania postaw	103
Wpływy kontekstu na oceny	108
Cele	108
Nastrój	110
Czy dobry nastrój zawsze podnosi oceny, jeśli wszystkie inne czynniki pozostają bez zmiany?	113
Stany organizmu	114
Standardy	117
Jak konstruuje się ocenę? Wpływ kontekstu na wykorzystanie informacji	118
Łatwość wydobywania z pamięci może modyfikować wpływ wydobywanej treści	118
Stosowność informacji może modyfikować jej wpływ na ocenę	120
Postawy jako chwilowe konstrukcje bądź trwałe byty: krytyczna ocena	122
Streszczenie rozdziału	125
Ćwiczenia	126
Przypisy	126
Lektura uzupełniająca	127

Rozdział 6

Perswazja I. Od bezwysiłkowych ocen do złożonego przetwarzania informacji 128

Procesy perswazji, które wymagają niewielkiego wysiłku poznawczego	130
Subiektywne doświadczenia	130
Przetwarzanie heurystyczne	131
Perswazja za pośrednictwem przetwarzania wymagającego większego wysiłku	133
Atrybucja	133
Przetwarzanie treści komunikatu	135
Myślenie aktywne	137
Odgrywanie roli	138
Ostrzeżenie	138
Zaszczepienie	138
Samo myślenie	141
Koncepcja reakcji poznawczych	142

Streszczenie rozdziału	143
Ćwiczenia	144
Przypisy	144
Lektura uzupełniająca	145

Rozdział 7

Perswazja II.

Koncepcje dwojakiego przetwarzania przekazu 146

Model prawdopodobieństwa opracowywania	147
Wyznaczniki toru perswazji	148
Wielorakie role zmiennych wpływających na perswazję	150
Zmienianie jakości argumentów jako narzędzie metodologiczne	150
Odwrócenie uwagi może nasilać lub osłabiać perswazję	152
Inne zmienne wpływające na stopień opracowywania	153
Zaangażowanie w sprawę	153
Dopasowanie treści komunikatu do funkcjonalnego podłoża postawy	158
Nastroj	158
Potrzeba poznania	160
Opracowywanie tendencyjne	161
Konsekwencje opracowywania	162
Podsumowanie modelu prawdopodobieństwa opracowywania	164
Model heurystyczno-systematyczny	165
Tryb niskowysiłkowy: przetwarzanie heurystyczne	165
Wzajemne oddziaływanie torów przetwarzania:	
hipotezy współwystępowania	166
Motywacja przetwarzania: zasada wystarczającej pewności	169
Wielorakie motywy	170
Końcowe uwagi o dwutorowości przetwarzania	171
Czy teoria jednego procesu może być rozwiązaniem?	171
Streszczenie rozdziału	173
Ćwiczenia	173
Przypis	174
Lektura uzupełniająca	174

Rozdział 8

Wpływ zachowania na postawy 175

Kiedy sankcje lub zachęty przynoszą odwrotny skutek:	
reaktancja i nadmierne uzasadnienie	176
Zachęty a dysonans poznawczy	180
Niewystarczające uzasadnienie	181

Kroki przetwarzania w wywołanej przez dysonans zmianie postawy	183
Powszechność efektów dysonansu	187
Ograniczenia i alternatywy teorii dysonansu	188
Teoria manipulacji wrażeniem wywieranym na innych	198
Teoria autopercepcji	191
Zmiana postaw spowodowana zachowaniem a wysiłek przetwarzania	192
Streszczenie rozdziału	194
Ćwiczenia	195
Przypis	195
Lektura uzupełniająca	196

CZĘŚĆ III

KONSEKWENCJE POSTAW

Rozdział 9

Wpływ postaw na przetwarzanie informacji

Założenia teoretyczne kierujące badaniami nad związkami między postawami a przetwarzaniem: spójność, funkcja i struktura	201
Wpływ postaw na uwagę, kodowanie i ekspozycję	202
Automatyczna uwaga	203
Automatyczny wpływ postaw na kodowanie	205
Strategiczny wpływ postaw na uwagę i ekspozycję	207
Wpływ postaw na ocenianie i opracowywanie	208
Skutki posługiwania się postawą jako heurystyką	210
Funkcjonalność wysoce dostępnych postaw w podejmowaniu decyzji: korzyści i koszty	213
Interpretacja i opracowywanie dostosowane do postaw	217
Wpływ postaw na pamięć	221
Schematyczny wpływ dwubiegunowych postaw na przypominanie	221
Zgodna z postawą tendencyjność przypominania	224
Konkluzja: postawy pozwalają przewidywać przetwarzanie informacji	226
Streszczenie rozdziału	226
Ćwiczenia	227
Lektura uzupełniająca	228

Rozdział 10

Wpływ postaw na zachowanie

Czy postawy pozwalają przewidzieć zachowanie?	230
Kiedy postawy pozwalają przewidzieć zachowanie?	233
Poziom pomiaru a związek postaw z zachowaniem	233

Zasada odpowiedniości	233
Zasada agregacji	234
Moderatory związku postawa – zachowanie	235
Dopasowywanie właściwości postawy	236
Siła postawy	238
Wysiłek poznawczy w kształtowaniu postaw	240
Różnice indywidualne	240
Postawy a zachowanie: uwaga dotycząca związku przyczynowego	241
Modele wartości oczekiwanej: postawy wobec zachowania	
i inne wyznaczniki zachowania	242
Teoria działań przemyślanych	243
Teoria zachowań planowych	245
Dalsze predyktory zachowania	247
Dwa procesy wpływu postaw na zachowanie: model MODE	249
Konkluzja: postawy rzeczywiście pozwalają przewidzieć zachowanie	
(ale czy je powodują?)	251
Streszczenie rozdziału	252
Ćwiczenia	253
Lektura uzupełniająca	253

CZĘŚĆ IV

POSTSCRIPTUM	255
---------------------------	------------

Rozdział 11

Co dalej?	257
------------------------	------------

Bibliografia	259
Słownik	279
Indeks nazwisk	287
Indeks rzeczowy	293